

BESLUIT van GS van Utrecht**VERZONDEN 30 MEI 2018**

DATUM	30 juni 2018	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2018-0182	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81CA3868	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	1 februari 2018	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - kaart planlocatie - mitigerende maatregelen - meldingsformulieren	ONDERWERP	Ontheffing renovatiewerkzaamheden wooncomplex 1351 in Woerden

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag d.d. 1 februari 2018 van Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V., namens Stichting GroenWest, om ontheffing van de verboden genoemd in de artikelen 3.1 en 3.5 van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u:

ontheffing te verlenen van de verboden zoals genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw en huismus en artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis voor de periode van 1 september 2018 tot en met 31 december 2019.

II. Omschrijving van de aanvraag

GroenWest is voornemens om 73 eengezinswoningen van het zogenaamde wooncomplex 1351 in Woerden te renoveren, waaronder wordt verstaan groot onderhoud aan de woningen, inclusief te nemen energiebesparende maatregelen aan dak en gevel.

De daken worden van buitenaf geïsoleerd, waarbij de dakpannen, dakramen en dakgoot vervangen zullen worden. Daarnaast zullen er zonnepanelen op de daken geplaatst worden (gemiddeld 8 per woning). Met betrekking tot de buitenmuren zullen er herstelwerkzaamheden aan het voegwerk plaatsvinden en worden de spouwmuren geïsoleerd. Deze isolatie houdt in dat de ruimte tussen de binnen- en buitenmuur (de spouw) opgevuld wordt met isolatiemateriaal. Het isolatiemateriaal wordt via geboorde gaten in de buitenmuur de spouw ingespoten. Het glas in de woningen wordt vervangen door isolerend dubbelglas (HR++), draaiende ramen worden vervangen en alle kozijnen worden geschilderd. Tevens zal eventueel aanwezig asbest gesaneerd worden.

Verblijven van de huismus en de gewone dwergvleermuis die door deze werkzaamheden worden aangetast, worden zoveel mogelijk direct op dezelfde locatie gemitigeerd met alternatieve verblijven.

U vraagt ontheffing van de verboden zoals genoemd in de artikelen 3.1 en 3.5 van de wet voor wat betreft de gierzwaluw (*Apus apus*), de huismus (*Passer domesticus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), voor de periode van 1 september 2018 tot en met 31 december 2019.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Op 20 februari en 29 maart 2018 hebben wij aanvullende gegevens gevraagd. Wij hebben de aanvullingen op respectievelijk 15 maart 2018 en 25 april 2018 ontvangen.

IV. Toetsingskader

De gierzwaluw en de huismus zijn beschermd ingevolge artikel 3.1 van de wet. De gewone dwergvleermuis is beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Gierzwaluw

Binnen het plangebied zijn gierzwaluwnesten aangetroffen bij de volgende adressen:

- twee nesten bij Lekoord 34 aan de kopse kant, links naast het dakraam;
- één nest bij Lekoord 40 aan de kopse kant;
- één nest bij Lekoord 47 aan de kopse kant, rechts naast het dakraam.

De permanente mitigerende maatregelen worden voor het broedseizoen gerealiseerd. In de broedperiode van gierzwaluwen, van 15 april t/m 15 augustus, wordt er niet aan (het dak van) de betreffende woning en/of blok gewerkt, tenzij van te voren is gebleken dat de betreffende nesten niet in gebruik zijn. De huidige, in het plangebied aangetroffen nesten, worden na het broedseizoen verwijderd. Voor elke nestplaats die aangetast of verwijderd wordt, zullen vijf alternatieve nestplaatsen (gierzwaluwstenen) aangeboden worden, op dezelfde plek - en zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats en invliegopening.

De voorzieningen zijn bekende effectieve maatregelen en worden aangebracht op een gunstige locatie zodat aangenomen kan worden dat de voorzieningen geschikt zullen zijn voor de gierzwaluw als alternatieve verblijfplaatsen. Omdat de alternatieve verblijven op dezelfde locaties en direct daaromheen worden geplaatst, is geen gewenningsperiode noodzakelijk.

De voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Desondanks is er door de werkzaamheden sprake van het beschadigen/vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de gierzwaluw.

De gierzwaluw is in Nederland een algemeen voorkomende trekvogel die voornamelijk in de broedperiode in Nederland aanwezig is. Het aantal broedparen is in de periode 1998-2000 geschat op 30.000-60.000 paren. Sinds 2008 is er een daling zichtbaar van het aantal gierzwaluwen maar sinds 2012 lijkt de soort zich te herstellen en is er een duidelijke toename zichtbaar (www.sovon.nl). Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gierzwaluw niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Huisumus

In de woningen aan de Lekoord 35, 36 en 37 zijn nestplaatsen van de huismus aangetroffen onder de dakrand.

Voor de nestplaatsen die beschadigd/vernield worden, worden alternatieve nestplaatsen aangeboden in de vorm van mussenvides, vogelschroot op de tweede pannenrij of combischroot. De maatregelen worden toegepast bij de woningen waar één of meerdere nesten zijn aangetroffen en bij de direct daaraan grenzende woningen. Indien het niet mogelijk blijkt om op dezelfde locatie alternatieve verblijven aan te bieden, dan worden de alternatieve verblijven tenminste drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden aangebracht zodat de huismussen de verblijven kunnen ontdekken.

Het geschikt maken van de planlocatie voor de huismus op deze wijze heeft de voorkeur boven het plaatsen van kasten, aangezien op deze wijze de potenties voor vestiging van de huismus maximaal vergroot worden.

Het ongeschikt maken van de bestaande verblijfplaatsen wordt uitgevoerd buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de huismus (globaal maart - augustus) en buiten periodes met vorst.

De voorzieningen zijn bekende effectieve maatregelen en worden aangebracht op een gunstige locatie (zelfde locatie en in de directe omgeving daarvan), zodat het aannemelijk is dat de voorzieningen geschikt zullen zijn voor de huismus als alternatieve verblijfplaatsen. De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren. Desondanks is er door de werkzaamheden sprake van het beschadigen/vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de soort. Hiervoor is een ontheffing noodzakelijk.

Onder meer in Nederland is de huismussenpopulatie sinds de jaren 1970 sterk afgenomen. In de jaren '70 werd het aantal broedparen geschat op 1 à 2 miljoen. Tussen 1990 en 2000 is het aantal ongeveer gehalveerd. Sinds 2000 lijkt het of het aantal broedparen van de huismus in Nederland stabiliseert. Na de merel is de huismus nog steeds de meest algemene broedvogel in Nederland. De huidige staat van instandhouding wordt ingeschat op matig ongunstig. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zal de planlocatie blijvend geschikt blijven voor de huismus waardoor het verspreidingsgebied van de huismus niet afneemt. De staat van instandhouding van de huismus komt niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is binnen het plangebied aangetroffen. Er zijn baltende mannetjes overvliegend waargenomen die duiden op de aanwezigheid van paarverblijven. Omdat de gewone dwergvleermuis niet vanaf het verblijf roept, kan de exacte locatie van de paarverblijfplaatsen niet getraceerd worden. Tijdens het veldwerk en de analyse van de gegevens is wel een inschatting gemaakt van het huizenblok waarin de paarplaatsen zich bevinden. Op grond hiervan is ingeschat dat er een paarverblijf van de gewone dwergvleermuis aanwezig is in het plangebied, bij de adressen Lekoord 16 en 60.

Daarnaast is één zomerverblijfplaats aangetroffen aan de voorzijde van de woning aan de Lekoord 40, in de middelste stootvoeg boven het raam van de benedenverdieping.

Het is niet uit te sluiten dat enkele individuen van de gewone dwergvleermuis deze verblijfplaatsen ook gebruiken tijdens (milde) winterdagen.

Om doden en verwonden zoveel mogelijk te voorkomen, wordt alleen gewerkt buiten de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. In de perioden dat er wel gewerkt wordt, kunnen gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn. Tevens zullen om doden en verwonden tijdens deze werkzaamheden de verblijven ongeschikt gemaakt worden door gebruik te maken van exclusion flaps. Hierdoor zullen de gewone dwergvleermuizen echter wel verstoord worden.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden tenminste twee paar- en (mogelijke) winterverblijfplaatsen en één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield. Het is daarom noodzakelijk om dit verlies van verblijfplaatsen te compenseren. De aanvrager kiest voor het zoveel mogelijk toepassen van maatwerk. Hiertoe wordt de gootbetimmering aangepast. Door het creëren van een ruimte achter de goot wordt de gootbetimmering geschikt gemaakt als zomer- en/of paarverblijfplaats voor vleermuizen. Tevens worden er per aangetast verblijf, ter compensatie van het winterverblijf, twee geschakelde inbouwkasten van het type IB VL 01 + IB VL 02 aangebracht in de kopgevels van de woningen. Indien het niet mogelijk is om plaatselijk maatwerk toe te passen dan worden vier geschakelde inbouwkasten geplaatst. Voor deze maatregelen wordt een gewenningsperiode in acht gehouden. Dit betekent dat de alternatieve verblijven zes maanden voorafgaand aan het ongeschikt maken van de paarverblijven aanwezig moeten zijn. Deze inbouwkast is een geschikt alternatief voor de winterverblijffunctie omdat deze vorstvrij zijn net als een spouwmuur.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren.

Echter, ondanks het aanbieden van de alternatieve verblijfplaatsen worden er door de werkzaamheden paar- en (mogelijke) winterverblijfplaatsen en een zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield. Ook kan niet uitgesloten worden dat er gewone dwergvleermuizen worden verstoord, of – door hun verborgen levenswijze – worden gedood tijdens de werkzaamheden. Ontheffing is dan ook noodzakelijk.

De voorzieningen zijn bekende effectieve maatregelen en worden aangebracht op de meest gunstige locatie in de buurt van de ingeschatte locatie van het oorspronkelijke verblijf en daaromheen, zodat aangenomen kan worden dat de voorzieningen geschikt zullen zijn voor de gewone dwergvleermuis als alternatieve verblijfplaatsen. Door gebruik te maken van verschillende mitigerende maatregelen worden alle aangetroffen gebruiksfuncties gecompenseerd (zomer-, paar- en winterverblijf).

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemene soort. Hij kan vrijwel overal in Nederland in en rond gebouwen aangetroffen worden. De aangetroffen gewone dwergvleermuizen vormen geen populatie op zichzelf,

maar maken vermoedelijk deel uit van een metapopulatie die de hele bebouwde kom van Woerden en omgeving beslaat. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

Voor de gierzwaluw en huismus is ontheffing aangevraagd op grond van het belang "volksgezondheid of de openbare veiligheid".

Voor de gewone dwergvleermuis is ontheffing aangevraagd op grond van het belang "volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Het doel van de renovatiewerkzaamheden is het verbeteren van de woningen middels groot onderhoud. De noodzaak tot groot onderhoud komt voort uit de huidige staat van de woningen. Indien groot onderhoud uitblijft zal de kwaliteit van de woningen en daardoor de bewoonbaarheid de komende jaren onder druk komen te staan. Bovendien worden energie besparende maatregelen getroffen zodat wordt voldaan aan de nieuwe eisen op het gebied van duurzaamheid en energiebesparing. De eengezinswoningen zijn eind jaren '50 gebouwd en in deze periode werden de woningen nog niet goed geïsoleerd.

De ingrepen zorgen voor een vermindering in het benodigde gebruik van fossiele brandstoffen waardoor er minder emissies zijn van schadelijke stoffen. Lagere emissies leiden tot een verbeterde luchtkwaliteit en dit heeft een positief effect op de volksgezondheid.

De te renoveren woningen zijn verouderd en raken in verval wanneer geen werkzaamheden uitgevoerd worden. Warme lucht die ontsnapt via koudebruggen kan zorgen voor een extra verbruik van 20%. De warme lucht zal op haar beurt ook condenseren wat zorgt voor schimmelplekken. Vocht in huis vormt daardoor ook een bedreiging voor de gezondheid. Mensen kunnen gezondheidsklachten ondervinden door vocht in de woning. Vocht bevordert de ontwikkeling van schimmels, bacteriën en huismijt, die een bedreiging vormen voor de gezondheid van de bewoners. Wetenschappelijke studies bij adolescenten die ademhalingsstoornissen hebben, tonen aan dat 83% van de gevallen van astma, astmatische bronchitis en chronische bronchitis en 87% van de gevallen van chronische neusverkoudheid, voorkomen bij adolescenten die in vochtige huizen wonen. (bron: www.perfectkeur.nl). In ander onderzoek is daarnaast een consistente associatie gevonden tussen vocht in de woning en het voorkomen van luchtwegsymptomen zoals hoesten en piepen. Het is waarschijnlijk dat schimmels een rol spelen in de relatie tussen vochtige woningen en gezondheidseffecten, maar een kwantitatieve onderbouwing hiervan ontbreekt nog (bron: www.rivm.nl).

Wanneer woningen niet worden gerenoveerd kunnen ze een gevaar voor de openbare veiligheid gaan vormen. Dakpannen kunnen van het dak waaien, gevelpanelen kunnen gaan loshangen en vervolgens wegwaaien, dakgoten kunnen gaan verzakken, etc.

Door de renovatie zullen de woningen voldoen aan de nieuwe en strengere eisen op het gebied van duurzaamheid en energiebesparing. In 2012 is het convenant Energiebesparing Huursector opgesteld door het Ministerie voor Binnenlandse Zaken. In dit convenant staan de afspraken tussen de overkoepelende organen van woningcorporaties, huurders en vastgoedondernemers. Een van de belangrijkste afspraken is dat voor 2020 alle huurwoningen een energielabel B of beter hebben, door het treffen van energetische maatregelen. Volgens het Plan van aanpak Energiebesparende Gebouwde Omgeving (2011) is het omlaag brengen van energiekosten gunstig voor het behalen van diverse doelstellingen, zoals het verduurzamen van de woningen en de verlaging van woonlasten. Een energie-onzuinige woning leidt naast de negatieve milieueffecten ook tot hoge woonkosten voor de huurder. Energiebesparing draagt bij aan een betere betaalbaarheid van het huren, wat bijdraagt aan de koopkrachtverbetering van huurders met lagere inkomens (sociale huurwoningen).

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen 'volksgezondheid of openbare veiligheid' (ten aanzien van de gierzwaluw en de huismus) en 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (ten aanzien van de gewone dwergvleermuis), voldoende onderbouwd zijn om het beschadigen en vernielen van verblijfplaatsen van de gierzwaluw, de huismus en het doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, te rechtvaardigen.

Alternatievenafweging

Het project voorziet in de renovatie van de bestaande woningvoorraad. Het project kan derhalve niet op een andere locatie uitgevoerd worden. De technische staat van de woningen is dusdanig dat renovatie nodig is om de woningen

te laten voldoen aan de eisen van deze tijd. Indien geen renovatie van de woningen wordt uitgevoerd zullen de woningen daarnaast op termijn onbewoonbaar worden, wat zal gaan leiden tot sloop van de woningen. Sloop van de woningen leidt tot grotere ecologische nadelen dan renovatie of isolatie, omdat dit het verlies betekent van alle vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde soorten als vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen.

Bij de planning van de werkzaamheden wordt steeds rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de aanwezige beschermde soorten. Er worden mitigerende maatregelen genomen om negatieve effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen. Het moment waarop de mitigerende maatregelen en werkzaamheden uitgevoerd worden, wordt naast de gewenningsperiode ook afhankelijk gesteld van bijvoorbeeld de weersomstandigheden en de omgeving van de woningblokken. De planning c.q. fasering van de mitigerende maatregelen en werkzaamheden wordt nader overeengestemd met een ter zake kundige ecooloog. Na uitvoering van de werkzaamheden is het gebied wederom geschikt voor de nu aanwezige soorten.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing van de verbodsbepalingen als bedoeld in de artikelen 3.1 en 3.5, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht;
- Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V.;
- Gemeente Woerden.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V. op 1 februari 2018, namens Stichting GroenWest en de aanvulling hierop van 15 maart en 25 april 2018, gelet op de artikelen 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:
Naam: Stichting GroenWest
Adres: Postbus 2171
Postcode en woonplaats: 3440 DD Woerden

Ontheffing 81CA3868 voor het tijdvak van: 1 september 2018 tot en met 31 december 2019

Van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*).

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het doden, opzettelijk verstoren, beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt (zie bijlage 2 bij dit besluit), betreft Lekoord 1 tot en met 73 (even en oneven) in Woerden.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met provincie Utrecht servicebureau@provincie-utrecht.nl of schriftelijk: Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht te sturen. Na afronding van de werkzaamheden moet het meldingsformulier gereedkomen werkzaamheden worden toegezonden aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht.

Specifieke voorschriften

7. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd zoals goedkeuring/vrijgeven door een ecooloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. Het logboek dient bij de melding 'gereedkomen werkzaamheden' te worden bijgevoegd.
8. De maatregelen genoemd in hoofdstuk 6 van het document *Vleermuis- en broedvogelonderzoek GroenWest, 2017 Complex 1316 en 1351, Woerden, Viridis, november 2017* (bijlage 3 bij dit besluit) dienen te worden opgevolgd.
9. De mitigerende maatregelen dienen in beginsel op de aangewezen adressen te worden aangebracht. Indien dit niet mogelijk is, dient de reden daartoe en de aard van de afwijkingen ecologisch onderbouwd te worden en genoteerd te worden in het logboek. Gekozen alternatieven mogen ecologisch niet slechter zijn voor de soort dan de maatregelen waarvoor ontheffing is verleend. Indien de afwijking naar oordeel van de RUD Utrecht onvoldoende is onderbouwd, kunnen aanvullende maatregelen opgelegd worden door de provincie Utrecht.

10. Indien het aanbieden van alternatieve verblijven voor de huismus en de gewone dwergvleermuis niet mogelijk is op dezelfde locatie als de locatie van de aangetaste verblijven dan dienen de alternatieve verblijven reeds gedurende de minimale gewenningsperiode aanwezig te zijn op de alternatieve locatie. Voor nestplaatsen van de huismus betreft dit drie maanden en voor paarverblijven van de gewone dwergvleermuis betreft dit 6 maanden.
11. Per aangetaste verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis dienen tenminste twee geschakelde inbouwkasten van het type IB VL 01 + IB VL 02 teruggeplaatst te worden en dient tevens de gevelbetimmering geschikt gemaakt voor de gewone dwergvleermuis. Indien het niet mogelijk blijkt om ter plaatse ook de gevelbetimmering geschikt te maken voor de gewone dwergvleermuis, dienen per aangetast verblijf vier geschakelde inbouwkasten van het type IB VL 01 + IB VL 02 teruggeplaatst te worden. De reden voor het niet geschikt kunnen maken van de gevelbetimmering dient vastgelegd te worden in het logboek.
12. De werkzaamheden dienen plaats te vinden buiten de kwetsbare perioden van de soorten. De kwetsbare perioden zijn in beginsel*:
  - a. Gierzwaluw: broedperiode van 1 mei tot 15 augustus;
  - b. Huismus: broedperiode van 1 maart tot 31 augustus en bij strenge vorst (vanaf -10,0°C) of een sneeuwdek van meer dan 2 cm;
  - c. Gewone dwergvleermuis: van 15 mei tot 15 juli en van 1 november tot 1 april.*door klimatologische omstandigheden kan het mogelijk zijn om af te wijken van deze perioden, dit ter beoordeling en onderbouwing van de ecologisch deskundige in het logboek.
13. Werkzaamheden die verblijven van de gewone dwergvleermuis aantasten, dienen pas aan te vangen wanneer na aanbrengen van de exclusion flaps tenminste drie dagen verstreken zijn waarbij de avondtemperatuur tenminste 10°C was. De goede werking van de flaps dient op een geschikt moment (tenminste 3 dagen na plaatsing en tijdens invliegmomenten van de gewone dwergvleermuis: vanaf 1 uur voor zonsopkomst) gecontroleerd te worden. De controle moment(en) en bevindingen worden vastgelegd in het logboek.
14. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
15. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
  - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
  - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
  - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
  - d. Wie is de begeleidende ecooloog (inclusief contactgegevens);
  - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecooloog begeleid;
  - f. Hoe wordt/is er omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
16. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit na te leven. Het werkprotocol moet naar de RUD meegestuurd worden met de startmelding werkzaamheden. Het werkprotocol dient meegestuurd te worden met de startmelding werkzaamheden.
17. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
18. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is provincie Utrecht, servicebureau@provincie-utrecht.nl of schriftelijk: Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht.

Bijlage 3 Mitigerende maatregelen

6.4 Mitigatie complex 1351

- De algemene maatregelen zoals beschreven in paragraaf 6.1, 6.2 en 6.3 dienen nagevolgd te worden.
- Er moeten minimaal 12 alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuizen worden aangeboden, te weten 4 alternatieve zomerverblijfplaatsen en 8 paarverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis. Hiertoe wordt er maatwerk toegepast in de woningen:
  - Lekoord 16 t/m 26;
  - Lekoord 40 t/m 46;
  - Lekoord 53 t/m 64.
- Dit wordt gedaan door het aanpassen van de gootbetimmering, door het creëren van een

ruimte achter de goot wordt de gootbetimmering geschikt gemaakt als zomer- en/of paarverblijfplaats voor vleermuizen (zie Bijlage 4). Hierdoor wordt ver boven de benodigde 'compensatiefactor 4' gemitigeerd.

- Hoewel het altijd de voorkeur heeft om maatwerk toe te passen, kan er voor de 4 alternatieve zomerverblijfplaatsen ook gebruik gemaakt worden van inbouwkasten. Het betreft hier vier geschakelde inbouwkasten (bestaande uit IB VL 01 + IB VL 02). Deze alternatieve verblijfplaatsen worden geplaatst in de volgende woningen:
  - Lekoord 35, 39, 40 & 46
(per woning 1 geschakelde inbouwkast, aan de kopse kant bovenaan)
- Hoewel het altijd de voorkeur heeft om maatwerk toe te passen, kan er voor de 8 alternatieve paarverblijfplaatsen ook gebruik gemaakt worden van inbouwkasten. Het betreft hier acht geschakelde inbouwkasten (bestaande uit IB VL 01 + IB VL 02). Deze alternatieve verblijfplaatsen worden geplaatst in de volgende woningen:
  - Lekoord 1, 15, 16, 26, 27, 34, 53 & 64
(per woning 1 geschakelde inbouwkast, aan de kopse kant bovenaan)

- Er moeten minimaal 6 alternatieve nestplaatsen voor huismussen worden aangeboden. Hiertoe wordt er maatwerk toegepast in de woningen:
  - Lekoord 27 t/m 46
 zodat deze geschikt worden voor vestiging van de huismus, ook de woningen waar nu geen huismussen broeden. Dit wordt gerealiseerd door het plaatsen van:
  - mussenvides zoals die door Monier in samenwerking met de Vogelbescherming is gemaakt;
  - vogelschroot op de tweede pannenrij;
  - vogelschroot onder de eerste en onder de tweede of derde pannenrij waarbij per woning het vogelschroot onder de eerste pannenrij wordt (zie Bijlage 5).
- In de broedperiode van de huismus, van 1 maart t/m 31 augustus, wordt er niet aan (het dak van) de betreffende woning en/of blok gewerkt.
- Er moeten 20 alternatieve nestplaatsen voor gierzwaluwen worden aangeboden. Er wordt voorgesteld deze nestplaatsen in de volgende woningen te plaatsen:
  - Lekoord 34, 35, 40 & 47
(5 gierzwaluwstenen per woning, aan de kopse kant)
- In de broedperiode van gierzwaluwen, van 15 april t/m 15 augustus, wordt er niet aan (het dak van) de betreffende woning en/of blok gewerkt.
- Welk alternatief als verblijfplaats en nestplaats wordt gekozen zal, in overleg met de aannemer, in het Ecologisch Werkprotocol worden beschreven. Dit geldt ook voor de specifieke adressen waar de alternatieven aangeboden worden, de hierboven genoemde straatnamen en huisnummers zijn als geschikt bevonden, echter kan in het ecologisch werkprotocol afgeweken worden deze adressen omdat in de praktijk een andere locatie geschikter blijkt.

Meldingsformulier start werkzaamheden ontheffing

Behoort bij beschikking met:

- zaakkenmerk: Z-WNB-RI-REG-2018-0182
- briefnummer: 81CA3868
- datum: 30 mei 2018
- planlocatie: Complex 1316 en 1351
- ontheffinghouder: Stichting GroenWest, Postbus 2171 in Woerden
  - Contactpersoon: Stichting GroenWest [REDACTED]
  - Telefoonnummer: [REDACTED]

De ontheffinghouder zorgt ervoor dat dit formulier ten minste twee weken voordat met de werkzaamheden wordt begonnen, ingevuld en ondertekend wordt opgestuurd of gemaild naar onderstaand adres. Indien de ontheffinghouder binnen twee weken wil starten met de werkzaamheden moet deze contact opnemen met de RUD Utrecht.

Gegevens van het werk:

Startdatum werk _____

Mogelijke einddatum werk _____

Bijzonderheden:

Plaats en datum

Naam en handtekening

Opsturen naar:

RUD Utrecht
Team Bodem, Water en Natuur
Postbus 85242
3508 AE Utrecht
Email: info@rudutrecht.nl
Telefoonnummer: 030-7023300

Meldingsformulier gereedkomen werkzaamheden ontheffing

Behoort bij beschikking met:

- zaakkenmerk: Z-WNB-RI-REG-2018-0182
- briefnummer: 81CA3868
- datum: 30 mei 2018
- planlocatie: complex 1316 en 1351
- ontheffinghouder: Stichting GroenWest, Postbus 2171 in Woerden
  - Contactpersoon: Stichting GroenWest [REDACTED]
  - Telefoonnummer: [REDACTED]

De ontheffinghouder zorgt ervoor dat dit formulier tenminste één week na gereedkomen van de werkzaamheden ingevuld en ondertekend wordt opgestuurd of gemaild naar onderstaand adres.

Gegevens van het werk:

Einddatum werk _____

Bijzonderheden:

Plaats en datum

Naam en handtekening

Opsturen naar:

RUD Utrecht
Team Bodem, Water en Natuur
Postbus 85242
3508 AE Utrecht
Email: info@rudutrecht.nl
Telefoonnummer: 030-7023300